

Celju znano A. Medvedovo tragedijo: »Za pravdo in srce.« Snov igre je zgodovinska ter vzeta iz časov, ko so se pod geslom »V boj za staro pravdo« zbirali naši predniki pod vodstvom Gubca v boj proti graščakom. Vabimo slavno občinstvo iz mesta in okolice, naj ne zamudi si ogledati vprizoritev te velike ter vsled obširnosti in množice oseb le malokje mogoče vprizorljive tragedije. (Vprizorjena ob priliki V. katoliškega shoda v gledališču v Ljubljani.) Začetek točno ob pol štirih popoldne. Blagajne se odpre ob dveh popoldne. Cene običajne. Bog živ!

Tedenske novice.

Dr. Pivko v pravi luči. V verifikacijskem odboru, ko je šlo za odobritev poslanskih mandatov za mariborsko volilno okrožje, je nastopil v ulogi branitelja pritožbe žerjavovcev proti volitvam v tem okrožju znani dr. Pivko. O dr. Pivkovem prvem nastopu kot govornik v verifikacijskem odboru poroča »Slovenec« naravnost iz seje tole: »Pri tej priliki je imel dr. Ljudevit Pivko v verifikacijskem odboru svoj nastopni govor in pokazal svojo popolno politično nesposobnost. Govoril je, kakor najslabši agitator proti slovenski duhovščini. Dejal je, da je duhovščina po cerkvah agitirala za volitve tako pobožno, da bi bil še on postal »klerikalec«, če bi sploh še kaj veroval. Hvalil se je s carzanskim činom in se hudoval na časopise SLS, češ, da ga je imenovalo izdajalca. S svojim govorom je sramotil slovenski narod, zlasti obmejne Slovence, da so avstrijskanti in protidržavni. — To dr. Pivkovo govoričenje je izzvalo odpor. Poslanci Žebot, dr. Hohnjec in Fr. Smodej so mu klicali: »Sramota! Vi ovajate svoj narod! To je Vaše prvo delo! Vi boste učili nas in naš narod narodnega čustvovanja! Ker je hotel dr. Pivko še naprej ovajati slovensko ljudstvo, so poslanci Smodej, dr. Hohnjec in Žebot odločno nastopili proti takemu nemoralnemu govorjenju in sramotenju slovenskega naroda ter mu niso pustili, da bi nadaljeval. Radi tega odločnega nastopa poslancev je dr. Pivko bil primoran prekiniti svoj govor. Po pavzi se je opravičeval, da ni mislil na navzoče poslance. Svoj govor je moral prekiniti, nakar je predsednik verifikacijskega odbora med splošno tišino sejo prekinil.« — Tako »Slovenec« o dr. Pivkovem prvem govoru v Beogradu. Uverjeni smo, da bodo po teh Pivkovih slovenski narod ponižujočih besedah prepričani vsi Slovenskoštajerci, da je dr. Pivko do pičice tak, kakor smo ga slikali javnosti pred volitvami. O možu, ki je enkrat prelomil prisego in prešel k našim najhujšim zločinom, pač ne moremo tudi v Beogradu pričakovati drugega, kakor da bo tamkaj v narodni skupščini blatil slovensko narodno duhovščino in ovajal veselebrnem vse one poštene Skvence, ki ne trobijo v centralistični rog in ki nočejo pripogibati svojih slovensko samozavestnih kolen pred Pribičevičem in dr. Žerjavom.

Mariborske novice. Po celem mariborskem mestu govori že nekaj dni vse o najnovejši žerjavščini, s katero je nas oplazil prosvetni minister Pribičevič na pritisk dr. Žerjave. Iz Maribora je namreč prosvetni minister kar nenadoma v sredini šolskega leta prestavil v južnosrbsko mesto Leskovic najbolj priljubljenega profesorja g. Ribariča. G. Ribarič je podučeval na vseh mariborskih zavodih srbohrvaščino in si je s svojo ljubeznivostjo ter znanjem osvojil srca vseh učencev. Pri dr. Žerjavu in dr. Pivku se je g. Ribarič pri zadnjih volitvah zameril s tem, ker ni trobil v rog samostojnih demokratov, ampak se je odločno postavil v bojne vrste poštene Davidovičeve stranke bratskega sporazuma. Ta korak poštenosti in res iskrenega jugoslovansva se je Žerjavovcem zameril in ti so izposlovili Ribaričeve premostitve iz Maribora v Leskovic in sicer bi se moral g. profesor preseliti v teku 24 ur. Prof. Ribarič je družinski oče in mu je takojšnja selitev nemogoča. Vsi Mariborčani, ki čutijo pošteno in imajo srce, čstro in z gnušom obsojajo mariborsko Žerjavovo družbo. Najbolj v živo je zadela premostitev profesorja Ribariča njegove učence na vseh zavodih. V nedeljo zvečer je priredilo dijaštvo priljubljenemu g. profesorju podoknico. G. profesor se je dijakom zahvalil za očitne znake ljubezni ter udanosti dijašva do učitelja. V ponedeljek je v znak protesta proti premostitvi g. profesorja Ribariča stavkalo vse srednješolsko dijaštvo in ni šlo v šolo. — Zadnji petek popoldne se je zgodila na kolodvoru in Hočah železniška nesreča s smrtnim izidom. Tamkaj so premikali tovorni vlak in mariborski 35 let stari železničar Alojz Korošec je padel pod kolesa, ki so mu nad kolenom odrezala desno nogo. Mariborski rešilni oddelki je tega režeča se pri polni zavesti prepeljal v mariborsko bolnišnico, kjer je pa izdahnil radi prevelike izgube krvi. — V ponedeljek ob 5. uri zjutraj je skočil v Dravo izvošček Ivan Martinčak, ki je stanoval v Pristaniški ulici. Ob 7. uri zjutraj so našli stražniki truplo samomorilca pri železniškem mostu. Vzrok samomora še ni pojasnjen. — V torek ob 8. uri zjutraj se se vnele saje v dimniku škofove palače. Ogenj je takoj pogasila mestna požarna brigada. — Naše katoliško mariborski dijaštvo bo proslavilo na Jožefovo orlovski dan. Cela slovesnost bo poudelljivo-zanimiva in so k njeni udeležbi prav iskreno vabljeni vsi prijatelji orlovstva iz mesta in okolice. Spored dijaškega orlovskega dne bode sledeči: Ob pol 6. uri zjutraj bo v cerkvi sv. Alojzija med sv. mašo sv. obhajilo dijaštvo, starešinstva in katoliškega učiteljsva iz Maribora. Po sv. maši je pridiga za dijake. Ob pol 11. uri bo v dvorani Zadržne gospodarske banke slavnostno dijaško zborovanje. Govorijo: g. dr. Kovačič (Naše kulturne naloge), g. dr. Jerač (Djak-katolik in vzorosebnost), nazadnje še eden od dijakov. Kot sklep zborovanja započe dijaštvo orlovsko himno. Popoldne: Popoldanske službe božje se udeležijo dijaštvo v cerkvi Matere Milosti. Ob pol 20. uri je v dvorani Zadržne gospodarske banke dijaški orlovski večer. Vsa prireditelja bo posebnost. Telesne vaje, ki smo jih večinoma videli na raznih akade-

mijah, stopijo tukaj v ozadje, pride pa do izraza idejna sila orlovstva. Simbolične vaje (Mati in sin, David pleše pred skrinjo zaveze) bodo skušale podati nekaj povsem novega. V celem obsega spored večera 12 točk z daljšim odmorom. Vstopnice za dijaški orlovski večer in pa celoten tiskani spored dijaškega dneva bodo na prodaj v trgovini tiskarne sv. Cirila na Aleksandrovi cesti. Vstopnice se bodo prodajale eno uro pred začetkom večerne prireditve. Cene vstopnic: sedeži 15, 10 in 7 din., stojišče 4 din., dijaška vstopnica 2 din.

Iz popravka sledi resnica. V »Gospodarju« z dne 5. 3. 1925 čitam popravek srezkega poglavarja v Mariboru, prva je številka 12 »Slov. Gospodarja« z dne 5. 3. 1925, v katerem čitam popravek srezkega poglavarja v Mariboru, br. 127-pov., s sledečo vsebino: »Ni res, da se je dr. Gorišek Milan, odvetnik pri St. Lenartu, s pomočjo velikega župana dr. Pirkmajerja polastil okrajne hranilnice, res pa je, da dr. Milan Gorišek ni niti v direktoriju, niti v upravnem sveu, niti v gerentstvu okrajne hranilnice v St. Lenartu.« — Druga listina pa je razglas okrajne hranilnice v St. Lenartu na vse vlagatelje tega zavoda, kateri razglas so dobili vsi župani okraja z naročilom, da ga ljudem oznani; konec tega razglašja je sledeči: »Ravnateljstvo sestoji iz sledečih gospodov: Franc Kramberger, velepos., kot predsednik. Dr. Milan Gorišek, odvetnik itd.« Vprašamo torej naravnost velikega župana v Mariboru, katero je res, tisto, kar popravlja srezki poglavar, ali tisto, kar pravi razglas, ali pa oboje ni res, ampak res je le to, da so pravi odborniki okrajnega zastopa in okrajne hranilnice le oni, katere smo mi svoječasno izvolili.

Iz Slovenskih goric. Na uradnih deskah občin šentlenartskega kraja je nabit dr. Gorišekov razglas v zadevi okrajne hranilnice v St. Lenartu. Na ta razglas povemo g. dr. Gorišku sledeče: 1. Tisti neodgovorni elementi, kateri so po dr. Goriškovem mnenju krivi dviganja vlog iz okr. hranilnice, so naša zavest in naša volja, da nimamo nič opravka z Žerjavovci, oziroma Goriškovo stranko. Naj prevzamejo vodstvo zavoda zopet moške, od nas izvoljeni, pa ne od dr. Goriška, ali od velikega župana imenovani, pa ne bomo denarja več dvigali, ampak zopet vlagali. Žerjavovcem pa ne zaupamo. 2. Odločno pa protestiramo vsi davkoplačevalci proti temu, da naj s svojimi posestvi jamčimo za vloge okrajne hranilnice. Dokler ne vodijo zavoda od nas odposlani moške, ne jamčimo niti za jeden vinar! Predobro vemo, v kaj se spreminjajo Žerjavovi cekini! — Toliko v vednost dr. Gorišku, pa tudi velikemu županu mariborskemu.

Zanimivosti iz Ribnice na Pohorju. Propadli kandidat Podlesnik kar naprej napada naše občane »Slovenskem Narodu« in v »Jutru«. Sedaj mu ni všeč, da pri zadnjih volitvah ni bilo toliko nemških glasov v Ribnici, kakor predzadnjič in zmerja vse one, kateri so delovali za — slovenske stranke! Zdi se, da bi mu bilo ljubše, če bi Nemci tudi sedaj dobili v Ribnici nad 100 glasov. Nesebični graditelj zasebnih cest naj rajši v »Jutru« pove, kaj je kot župan dobrega storil za občino in kaj za-se in naj poroča o svoji skrbi za občinske ceste, da ga bo vedel ceniti cel liberalni svet in ne samo Mravljak in Pahernik, ki se pa nič preveč laskavo o njem ne izražata. — Kandidat Podlesnik je dosegel, da se v sosednem kraju Slovenjgradec nadržujejo iz nas Ribničanov. Na svojih »sija nih« shodih v St. Ilju je trdil, da bi bila avtonomija nesreča za nas, ker bi Srbi ne kupovali lesa od nas. Vsak pohorski drvar se smeji velekušnemu Dorniku, ker ve, da smo les prodajali v Srbijo in Rumunijo že za časa Avstrije, da vkljub avtonomiji ni nikjer carinskih mej v enotni državi (vzgleđi Švica, Avstrija itd.), da bomo mi vedno prisiljeni dobavljati žito in koruzo iz Banata in Srbije, kakor bi prisiljen Banat in Srbija kupovati les pri nas, ker mi ne pridemo dovolj žita in koruze, v Banatu in Srbiji pa primanjkuje lesa. Dornik bi naj rajši molčal, ako ni znal nič bolj pametnega povedati, ali pa se pustil podučiti, kako veliko bedastočo pogreva. Pričakujemo, da bo Dornik sam zahteval od okrajnega glavarstva komisijo, da se zadeva glede zasebne ceste, zgrajene s pomočjo vojni ujetnikov, natančno preišče, napadenje po listih pa naj opusti, ker je naše pravičljivosti konec.

Povoljitveno poročilo iz Marenberga. V našem okraju je izvanredno poskočilo število za Radiča oddanih glasov. Vse se čudi temu pojavu in si ne ve istega razlagati. Le samo to se ve, da so gotovi brezvestni agitatorji povdarjali, da bo Radič preskrbel republiko in dosegel, da se bo Dravska dolina priključila Avstriji. Na shodih smo pobijali to brezvestno agitacijo, a ljudje so slepo verjeli raznim temnim elementom, ne pa domačinom, in volili ljudi, katerih nikdar videli niso in kateri do sedaj niso za slovensko ljudstvo prav ničesar storili. Da smo prav imeli, ko smo trdili, da bodo Radičevi agenti, ki so bili plačani, samo do volitev chljbubvali republiko, nam priča sklep Radičeve stranke takoj po volitvah, da je i ona za monarhijo in da se slovesno odpove vsaki zvezi z inozemstvom. Sedaj pa imate republiko in priključenje k Avstriji! Povrh tega pa je žalostno in sramota za naš okraj, da so se volili na Radičevi listi kandidati, kakor Švikaršič itd., kateri po njihovi preteklosti ne spadajo niti v občinski odbor, kaj šele v parlament Radovedni smo, ali bi do prihodnje volilci bolj previdni?

Vsem občanom ptujskega kraja sporočamo, da smo knjižicem »Kako pravilno sestavljati in popravljati volilne imenike« priložili pomembna trdi položnice, ker smo za svoječasno na tečaj zaupnikov dan obliko g. poslanca Vesenjaka zvedeli šele po razpošiljavi. Občine ptujskega sodnega kraja nam torej za knjižico nič ne dolgujejo. — Tajništvo SLS v Mariboru.

Priljubljen nehurja, ožil in dival o-zdravile z uživanjem Radenske vode!

Smrt našega moza v Ivanjeih pri Negovi. Tukaj je umrl 7. marca v 71. letu g. Anton Perko, posestnik in mlinar. Čeravno je bolehal na živcih par let, vendar nam je prišla njegova smrt nepričakovano. Dobil je pljučnico, kateri je podlegel v teku šestih dni. Poltorni je bil veren, značajan mož, ki se je vselej potegoval za verske in narodne svetnje. Ob zadnjih volitvah se je še pripeljal na volišče, ker ni mogel hoditi, da pomaga Slovenski ljudski stranki do zmage s svojim glasom. — Vsak, kdor ga je poznal, ga je cenil in spoštoval. Bil je dolga leta občinski odbornik in član drugih odborov. »Slovenski Gospodar« je obiskoval njegovo hišo nad trideset let. Izmed njegovih otrok sta dva sina v Ameriki, eden kot tovarnar, drugi kot pomočnik pri njegovem podjetju. Blag mu spomin.

Umrla je v St. Ilju pri Velenju mlada žena Marija Ocepek, rojena Voh. Rajna je bila nečakinja že pred leti umrlega mariborskega g. kanonika Jerneja Voh in svačninja g. misijonarja Martina Ocepek v Grabljah pri Domžalah na Kranjskem. Zapustila je žalujočemu možu tri majhne otročice. O njeni veliki priljubljenosti po znanih, prijateljih in sosedih je pričal njen pogreb. Naj v miru počiva!

Smrt najstarejšega tržana v Sevnici ob Savi. Dne 8. t. m. je umrl v visoki starosti 85 let najstarejši tržan Mihael Grobčevšek. N. v m. p.l

Kako je pes pomagal izslediti tatove. Pretekli teden so vlomili predrzni zločinci v noči od petka na soboto v pošto blagajno v Kranju na Gorenjskem. Blagajno so navrtali ter skozi nastalo luknjo izmaknili okrog 64.000 din. denarja. S plencem so srečno pobegnili, ne da bi jih bil kdo opazil, in vse poizvedovanje policije in žandarmerije ni bilo skoro brezuspešno, da jih ni speljal pes nekega posestnika na sled vlomilcev. Ta posestnik je vozil na njivo gnoj in spremljal ga je njegov psiček. Nenadoma pa je šel val izginila in se zopet pojavila čez nekaj minut, držeč v gobcu klobaso. Pmet je psu klobaso vzel, čez nekaj časa pa se je pes vrnil z drugo klobaso. V tem hipu so prišli mimo orožniki ter vprašali kmeta, če je mogoče videl na cesti zjutraj kake ljudi, ki bi se mu zdeli neznan ali sumljivi. Kmet je to zanikal, povedal pa je orožnikom, da mu pes nosi od nekega klobase. Orožniki so šli sedaj za psom, ki jo je pobrisal naravnost v sredi polja ležeči škedenj. Tu so našli v senu več klobas in pošto torbo, v kateri so zločinci odnesli ukraden denar. Posesnik škedenja je povedal, da so tam prenočili trije neznan tučji, katere je natančno opisal. Po tem opisu zasledujejo sedaj oblasti zločince in če jih bodo našli, bo to tudi zasluga psa, ki je zavohal tatinske klobase.

Težka nesreča zagrebškega brzovlaka. Na progi med Beogradom in Zagrebom se neprestano dogajajo železniške nesreče. Krivda leži večinoma na slabem materialu, ker proga, ki je s prometom preobložena, ni v redu vzdrževana. Tračnice ponekod že niso bile izmenjane celih 30 let in isto je s prago, ki so na mnogih mestih gnili. Slabe tračnice so zakrivilile tudi nesrečo, ki se je dogodila pretekli teden. Brzovlak Beograd—Zagreb je med postajama Oriovac in Šibinj drvel s hitrostjo 60 km. Nenadoma se je zdrobila pod lokomotivo tračnica. Lokomotiva in par vagonov je srečno prešlo čez nevarno mesto, štirje zadnji vagoni pa so skočili s tira ter se prevrnili v jarek. Vlakovodja nesreče v prvem hipu niti ni opazil, šele ko je privozil na postajo Oriovac, je opazil, da mu manjkajo 4 vagoni. Vlak se je takoj vrnil na mestu nesreče, kamor je kmalu prispela tudi rešilna ekspedicija z zdravnikom. Vagoni so se prevrnili ter obležali na strani, tako da so potniki lahko zlezli skozi okna. Skoro po čudovitem slučaju ni bil nihče ubit in samo 12 oseb je bilo ranjenih. Denarna škoda je seveda ogromna, ker so razbiti vagoni nerabni za promet.

Odkritje zlatega zaklada. Med našim ljudstvom ne kroži zastoj govoric o zlatih zakladih, ki so zakopani v zemlji. Sicer so razne pripovedke o peklensčetu, ki je zlato zakopal in ga čuva itd. samo izrod domišljije, a so govore o zakladih v zemlji mnogokrat resnične. Za časa turških navalov in še preje, ko so divjala po naših krajih razna hunska in črška plemena, je marsikateri bogataš zakopal svoje premoženje v zemljo, da bi ga rešil pred nenasitnimi grabljivci. Mnogokrat so bili ti ljudje potem ubiti in so nesli skrivnost o zakopanem zlatu in srebru v svoj grob. Ker zlato in srebro ostane v zemlji brez vsake škode, so se take zakopine ohranile do danes. Poleg vasi Tulež so te dni kmetje kopali kanal. Pri kopanju so našli na 1 m. nec, v katerem je bilo okrog 5 kg zlatega in srebrnega denarja. Zlato so kmetje takoj raznesli in pozneje se je posrečilo dobiti od njih za znanstveno proučevanje nekaj komadov zlatega denarja. Denar je iz 18. stoletja ter raznih oblik in vrednosti.

Smrtnosna avtomobilska nesreča. Preteklo nedeljo se je dogodila poleg kaznilnice Lepoglava na Hrvatskem težka avtomobilska nesreča, koje žrtve sta dva mrtva in dva težko ranjena. Ponesrečeni avtomobil se je pelal iz Zagreba v Varaždin. V njem so sedeli sami Italijani, dva trgovca in eden vpokojeni polkovnik. Sofer, ki je nekoliko kratkočuden, je vozil po gladki cesti z največjo brzino ter ni pravočasno opazil ostrega ovinka, ki ga cesta dela pri vasi Bednja. Zavozil je z nezmanjšano brzino v ovinek in to je bilo usodno. Avto je odletel daleč od ceste ter se prevrnil v jarek. Dva potnika, P. Isoldi in Forssatti, sta bila takoj usmrčena. Sofer in polkovnik sta težko ranjena ostala pod prevrnilim avtomobilom in šele došli kmetje so ju osvobodili ter obvestili o nesreči oblasti, ki so dale ranjenca takoj prepeljati v bolnico v Varaždin. Ker so mrtveci zelo bogati ljudje, našli pa niso pri njih nič denarja in nebeh drgocenosti, sumijo, da so kmetje ob tej priliki nesrečne žrtve oplenili ter jim pobrali denar.

Zuhvala. Dne 3. t. m. je upepelil iz neprevidnosti orenj pri posestniku Ivenu Oder v St. Lovrencu na Poh. v kratkem času vse hišo kakor tudi gospodarske poslopje, živino in ves žitni pridelek in le samo cenjenemu občinstvu

nu, kakor tudi neumoteren delovanju žandarmerije in požarne brambe se imam iz srca zahvaliti, da se mi še večja nesreča ni zgodila. Srčna hvala tudi g. Kiferju, ki je postavil straže in mi dal prostor na razpolago, da sem mogel rešene stvari shraniti. Bog jim vsem povrnil Ivan Oder.

Odborniki občine Tuški vrh so na svoji seji dne 8. t. m. na predlog g. Stefana Vesenjaka zbrali za Dijaško večerjo 80 din. Bog povrnil

Gospodarstvo.

Spomladanski poučni tečaji na drž. loznih in vočnih nasadnih mariborske oblasti 1925. V smislu pravilnika o obnavljanju in pospeševanju vinogradništva, oziroma o pospeševanju sadjarstva, se bodo vršili v času od 26. marca do 4. aprila t. l. v drž. trtnih nasadih: 1. v Pekrah, počta Limbuš pri Mariboru (za vinarstvo in sadjarstvo), 2. v Šmarju pri Jelšah (za vinarstvo), oziroma v drž. drevesnicah: 3. v Konjicah (za sadjarstvo) in 4. v Ptujju (za sadjarstvo), spomladanski poučni tečaji za kmečke in viničarske sinove ter druge interese v svrhu izurjenja v rezi vinske trte in sadnega drevja, v cepljenju trt in dreves, v siljenju cepljenk, napravi trtnic in drevesnic, zasajanju vinogradov in sadonosnikov, pokončevanju trtnih in drevesnih škodljivcev itd. Vsak mladeniški udeleženec dobi pristojevanje ter dnevno 10 dinarjev kot prispevek za hrano. Razven tega se bo med najprirednejše razdelila na koncu tečaja več nagrad, obstoječih iz cepilnega orodja, trtnih in drevesnih škarij itd. Udeležbo je prijavit čimprej (pristop je omejen), najkasneje pa do 24. marca t. l. ustne ali potom dopisnice pri dotičnem nasadu ali pri pristojnem sreznem ekonomu ali pa pri vinarskem in sadjarskem nadzorništvu v Mariboru.

Redni mesečni sejmi v Celju. V mestu Celju se bodo začeli v tekočem letu zopet obdržavati na mestnem sejmišču poleg gostilne »Pri zelenem travniku« redni mesečni živinski sejmi, ki se bodo vršili v vsakem mesecu prvi ponedeljek; če bi bil pa prvi ponedeljek praznik, se bodo vršili naslednji delavnik. Na mesečnih živinskih sejmih se stojnine ne pobira. Prvi mesečni živinski sejm v letu 1925 se bo vršil v ponedeljek, dne 6. aprila 1925. Nadaljni mesečni živinski sejmi v letu 1925 pa se bodo vršili: v ponedeljek, dne 4. maja, v torek, dne 2. junija, v ponedeljek, dne 6. julija, v ponedeljek, dne 3. avgusta, v ponedeljek, dne 7. septembra, v ponedeljek, dne 5. oktobra, v ponedeljek, dne 2. novembra in v ponedeljek, dne 7. decembra t. l. Razven navedenih mesečnih živinskih sejmov se bodo vršili tudi še trije običajni živinski in kramarski sejmi in sicer ob naslednjih dnevih: prvo soboto po sredi posta, dne 21. oktobra in dne 30. novembra. Končno se interese tudi opozarjajo na tedenske prašičje sejme, ki se vrše na cmenjenem sejmišču vsako sredo in soboto. Če je pa sredo ali sobota slučajno praznik, se vrši svinjski sejm naslednji dan.

Mariborski trg dne 14. marca 1925. Vsled velikega mraza (— 3°C) je bil trg ob 8. uri zjutraj slabo obiskan, čeravno je bil obilno preskrbljen; ob 10. uri predpoldne je pa kupčija postala zelo živahna. Slaninarji so pripeljali 70 vozov mesa na trg ter so prodajali svinjino po 20 do 35 din., slanino po 25 do 30 din., in drob po 20 din. kg. Domači mesarji pa, ki še vedno tekmujejo s slaninarji, so prodajali govedino po 13 do 17.50 din., teletino po 15 do 20 din., svinjino po 20 din. in drob po 10 do 17 din. 1 kg. klobase po 25 do 35 din., prekajeno meso po 35 do 45 din. 1 kg. V mestni mesnici so ostale cene pretečenega tedna in sicer za govedino 15 do 16 din., teletino 20 din. in svinjino 22 din. za 1 kg. — Perutnina: Bilo jo je okoli 400, ob 10. uri pa okoli 600 komadov. Cene so bile kokošem 25 do 60 din., racam in gosim 50 do 100 din., puranom pa 100 do 150 din. za komad. — Domači zajčki (okoli 40 komadov) so se prodajali po 10 do 60 din. komad. — Dva kozlička sta bila po 100 din. na prodaj. — Krompir, zelenjava, sadje in druga živila: To pot je bilo malo krompirja na trgu, prodajal se je po 10.50 do 11 din. mernik, zeljate glave in solata po 2.50 do 6 din. komad, čebula po 3 do 6 din., česenj po 4 do 12 din. venec, kislj selje po 3.50 do 4 din., kislj repa po 2 din. kg, jabolka po 2.50 do 6 din., hruške po 6 do 20 din. kg, jabolk in hrušk je bilo zelo malo na trgu, ker se izvozniki med tednom zelo potrudijo, da pokupijo kolikor je mogoče in izvažajo v Avstrijo, Češkoslovaško, pa tudi v Srbijo. Pomaranče so stale 1 do 2.50 din., limone 0.75 do 1.50 din., jaja 1 do 1.25 din. komad; bučno olje 25 do 30 din., mleko 3 do 3.50 din. liter. Datelji so se prodajali po 15 do 35 din. kg, fige pa po 6 do 10 din. venec. — Lončena in lesena roba se je prodajala po 50 para do 160 din. komad, brezove megle po 2 do 6 din. komad, koruzna slama po 25 do 30 din. vreča, 3 leseni ročni vozički so bili po 125 do 500 din. komad na prodaj. — Seno in slama na mariborskem trgu: Kmečke so pripeljali v sredo, dne 11. t. m., 2 voza sena, 3 vozove otave in v voza slame, v soboto, dne 14. t. m., pa 10 vozov sena, 8 vozov otave in 7 vozov slame na trg. Cene so bile senu in otavi 75 do 90 din., slami pa 50 do 62.50 din. za 100 kg.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 13. III. 1925 se je pripeljalo 164 svinj in 1 krzo. Cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari komad 100 do 125 din., 7—9 tednov stari 150 do 200 din., 3 do 4 mesece stari 300 do 375 din., 5—7 mesecev stari 500 do 625 din., 8—10 mesecev stari 750 do 875 din., eno leto stari 1250 do 2000 din., 1 kg žive teže 12 do 13 din., 1 kg mrtve teže 16.25 do 17.50 din. Prodalo se je skupaj 31 komadov.

Žitni trg. V žitni trgovini je nastal zopet preobrat. Cene so pričele nenadoma padati na vseh žitnih tržiščih, zlasti v Ameriki. Padec se pozna tudi pri nas, ker je vse žito za približno 15 para pri kilogramu postalo cenejše. Radi tega je postal promet na domačem trgu malo živahnejši, zlasti glede moke, ker so jo začeli trgovci v večjih

količinah nakupovati radi bližajočih se velikonočnih praznikov. V Evropo se je pričela uvažati z pet ameriška pšenica, ki nam je pričelo celo v naši državi konkurirati radi silno nizkih cen. Tako uvaža Dalmacija in drugi pašivni kraji pretežno ameriško moko, ki je cenejša, da si je po kakovosti dosti slabša kot naša. Isto je s koruzo, kateri cena od dne do dne pada. Vendar se koruza še precej izvažata radi izborne kakovosti, ker ameriška, daširavno je cenejša, pa zato večinoma slabo posušena in po dolgi vožnji rada splešni. Cene so v trgovini na veliko sledeče: Pšenica 435—450 din. za 100 kg. Oves rešetan iz Bačke 300—310 din., iz Srbije 280—290 din. Koruza (akoj dobavljena 175—185 din., dobava v maju, aprilu 200—205 din. Moka nularica 600—670 din.

Iz našega lesnega tga. Zastoj na našem lesnem trgu traja že precej časa. Kakor je videti, bo vrednost dinarja ostala stalna. Kljub dejstvu, da je naša valuta visoka, pa vendar ne more naš lesni trg vzdržati avstrijske in rumunske lesne konkurence, to pa največ radi naših sedanjih lesnih cen. Proizvodni stroški v lesni trgovini in industriji se namreč dvigajo od dne do dne. Treba pa tudi upoštevati letošnjo zimo, ki je potekla skoro brez snega in povrh še neizmerno visoke prevozne stroške na naših železnikah. O kakšnem znatnem padanju lesnih cen v doglednem času ni niti govora, ako namreč nočemo našega lesnega blaga prodati z veliko zgubo. Kakšne velike trgovinske pogodbe za dobavo našega lesa se v zadnjem času niso sklenile, kljub temu je pa povpraševanje po našem lesu zelo živahno. Nekaj našega lesa se še vedno izvažata v Belgijo, na Francosko in v Italijo. V inozemstvu vse čaka, da bo vrednost našega dinarja padla, ali pa se bodo znižale cene našemu lesu. Ne smemo tudi pozabiti, da gre izven mej naše države zelo velik mehekgo lesu, kljub temu, da nas je Rumunska na lesnih trgih ob Sredozemskem morju že precej izpodrinila. S tem izpodirvanjem na lesnih trgih od strani drugih na lesu bogatih držav bode morala naša lesna trgovina še dolgo računati in to pred vsem radi tega, ker se naša vlada ne zneni, da bi pomagala naši lesni industriji iz zagate. Govori se že dalje časa o znižanju železniške tarife za 30 odstotkov. Ravno to znižanje bi bilo brezdvomno najhitrejša, na boljša in najbolj izdatna rešitev krize v naši lesni trgovini. Te dni se bo sestala v Ljubljani posebna konferenca iz vrst višjih trgovskih krogov. Na tej konferenci se bo obravnavalo o znižanju železniške tarife za 30%, o znižanju davkov itd. Kar se tiče trgovine z drvmi, moremo ugotoviti, da je skoro v popolnem zastoj.

Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 61—62 din., francoski frank 3.20 din., italijanska lira 2.50 din., češkoslovaška krona 1.85 din., nemška marka 14.80 din. in 100 avstrijskih kron 8 para. (V Avstriji je od 1. marca dalje uvedena nova denarna vrednost: šiling. 1 šiling je 10.000 pepirnatih avstrijskih kron, kar odgovarja približno našim 8 din. Šiling se deli na 100 grošev. Tekom prihodnjega meseca izidejo v promet srebrni kovani šilingi v taki količini, da bodo krone popolnoma zamenjane.) V Curihu znaša vrednost dinarja 8.30 centimov.

Dopisi.

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Vneti dr. Pivkov agitator g. Muršak je hodil zadnjič enkrat baje celo na povabilo k velikemu županu v Maribor v zadevi združenja več občin v jedno samo veliko občino ter mu je baje veliki župan obljubil, da ga bo postavil za tega bolj velikega župana te velike občine. Sedaj pa čaka Muršak na združenje, čaka na imenovanje, pa ni nič in ni nič! Čaka pa še tudi nekdo drugi na povnitev pripomočkov k »rajzi«, pa tudi ni nič in ni nič.

Sv. Julij ob Ščavnici. Hranilnica in posojilnica je našemu Bralnemu društvu naklonila podporo 150 din., za kar ji bodi izrečena javna zahvala! — Odbor.

Sv. Marjeta niže Ptuj. Preteklo nedeljo je Zadruga zveza v Ljubljani priredila po svojem revizorju g. Tirsu važno predavanje o združništvu v bčce. Ljudstvo je govornika pazljivo poslušalo ter izrazilo željo, da se taki tečaji večkrat priredijo po vseh tukajšnjih farah.

Loče pri Poljčanah. Vrlo in vzorno krščansko hišo Jurija Razboršek na Kobljah je zadela prebridka izguba. Kot žrtev svojega poklica je umrla h.šna gospodinja, zapustila je šest nedoraslih otročičev. K sebi je ljubi Bog vzel dobro Gobarjevo mamico, ki je vsaki prvi petek v mesecu svoje prve tri sinčke postavila pred sebe k spovednici. Cela župnija žaluje za to vzorno materjo. To je pokazal tudi veličasten pogreb, kakršnega že v Ločah dolgo niso videli. Naj v miru počiva! Njenemu možu in nedolžni dečici pa naše globoko sožalje!

Mozije. Predpustni čas je našel letos le malo nevest in ženinov, da bi jih vpregel v zakonski jarem. Omeniti pa vendar moramo, da je Karpuhova hiša na Lepi nji dobila novo in čvrsto gospodinjjo. V sosedni Smihel je šel iskat mladi Karpuh nevesto Nežiko Rozeničnik, marljivo članico mozirske Dekliške zveze. Cele štiri dni se je obhajala sva.ba. Da pa svatje niso mislili samo nase, so pokazali, ko so zbrali za dike mariborskega semenišča svoto 270 din. Naj bi našli pri takih prilikah dosti posnemovalcev!

Polzela. »Južno« in »Nova doba« sta prinesla par dni pred volitvami dopis, b. lje rečeno klobasarijo, polno napadov na naše organizacije, kjer se me dolži nekega dopisa v »Gospodarju« glede običnega zbora tukajšnjega S. kola. Dal me pavšalno obsoja kot pisca vseh dopisov v raznih časopisih iz Polzele, kakor da bi bil jaz edini pismeni človek na Polzeli. Gospodje pedagogi demokratskega kova si dajete s tem jako slabo izpričevalo. Ko se je vršil omenjeni občni zbor, mene sploh ni bilo na Polzeli in zato tudi nisem mogel pisati omenjenega dopisa, par prosim, da uredništvo potrdi. (Potrjujemo! Uredništvo »Gospo-

darja«.) Na ostale napade ste dobili najlepši odgovor dne 8. februarja t. l. Glede raznih sumničenj in namigavanj pa prosim dopisnika, da se podpiše in dobil bo priliko, da dokaže to pred sodiščem. Za uredniškim plotom je vsakda junak! Tudi nimate pravice, svojih dopisov podpisovati z »Več Polzelanov«, kajti med 22 kroglicami, katere ste dobili v svojo skrinjico, so samo 2 ali 3 od domačinov, katerih Vam pa ne zavidamo. Prosim samo dopisnika, da se podpiše v bodoče, da bom vedel, s kom imam opraviti. — Franc Turnšek.

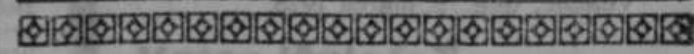
Polzela. Na prošnjo tukajšnjega društva za gojitelj treznosti je delegiral zdravstveni odsek v Ljubljani gosp. oficijala Puharja, da predava s pomočjo skiptičnih slik o škodljivem učinkovanju alkohola na človeško zdravje in na družinsko in društveno življenje. Vršila so se tri predavanja in pokazalo se je zanimanje najbolje s tem, da so bila vsa tri predavanja prav dobro obiskana. Tudi iz sosende občine Braslovce se je udeležilo predavanj lepe število poslušalcev. G. Puhar je prepričevalno, goreče in ljudsko-razumljivo tako strokovno lepo predaval, da se mu je občinstvo z rosnimi očmi čepetovano in živahno zahvaljevalo. Vsim, kateri so k tej tako lepi kot koristni priložnosti pripomogli, posebno g. dr. Wildtju, ki je prevzel vse stroške na svoj račun, naj hode izreč na najtoplejša zahvala. Zeleti bi bilo, da bi se taka predavanja še večkrat ponavljala, da bi čimprej prodrla misel treznosti v široko plasti občinstva in da bi ozdravel naš slovenski narod od pogubonosne bolezni — alkohola.

Lepan'va. Trgovec g. Leskovšek je pred volitvijo govoril, da so vse zadruge v okraju Gornjigrad dobile velike podpore, da vlada preveč podpira zadruge. Da se bo g. feldvebel pomiril, mu obljubimo, da dobi vse podpore, ki zadrug izplačane, samo naj dožene, kedaj so se izplačale zadrugam. Hajd na delo!

Prevor'e-Zegar. Neko človeče se me je izposodilo v »Kmetijskem listu«, češ, da sem tudi jaz kriv poraza shoda SKS pri Božaku na Lepaci in da sem pripeljal pristaje SLS pijane na shod. Dotičnemu svetujem le toliko, naj hiti zdraviti sebe in skrinjico SKS, ker ga je bil na volišču v Prevorju trknil lunin mrk tako, da ga ni mogel opazovati na nebu (če je sploh vedel za njega), pač pa je bil morda še toliko pri zavesti, da je opazoval mrk SKS skrinjico, katera je bila na prevorskem, kakor tudi na drugih voliščih IV. Dokler mi dopisnik »Kmetijskega lista« ne dokaže, da sem pripeljal pijane pristaje SLS iz Zegra na shod k Božaku, ga imenujem podlega lažnjivca in obrekovalca. Zegar, dne 14. III. 1925. — Alojz Vrečko, župan in posestnik.

Laško. Naš advokat dr. Franc Roš, ki je kot kandidat pisal vsem volilcem dopise z vsebino: »Kot župan tržice občine Laško bom v slučaju izvolitve tudi v državnem zboru delal, odločno se hočem boriti za red in mir, za bratski sporazum, za zboljšanje žalostnega položaja itd.« je napisal v zadnji številki slovite »Domovine« to-le notico: »Tik pred volitvami je Blaž Zupanc vložil na okrožno sodišče v Celju plametič protest proti postopanju našega g. župana, ki da je vpisal v volilni imenik inozemca L. V., ne pa R. U., ki je naš domačin, doma iz Vojnika. S tem je naš župan kršil pravice naših državljanov in na nedopusten način protežiral inozemce. Okrožno sodišče je odstopilo ovadbo županstvu v nadalnje poslovanje. In naš župan je posloval takole: G. Zupanca je poučil, da se je L. V., primorski Slovenec, vpisal v volilni imenik na podlagi reklamacije, R. U. pa ni nihče reklamiral in se torej ni mogel vpisati, ker se zaradi volitev letos volilni imeniki popravljajo šele od 18. februarja naprej. Nato je g. župan poslal Zupancovo ovadbo državnemu pravdniku v Celje, ki je uvedel proti Zupancu preiskavo zaradi prestopka po § 102 srbskega kazenskega zakona. Tako je g. Zupanc zopet enkrat v »zосу« in se spominja na pregovor: Kdor drugemu jamo koplje, sam vanjo pade.« — Kdor pozna te baje vsemogočnega Roša, kleče bi mogel prositi za milost tega velikega gospoda, jaz kot majhen zemljan in priprost obrtnik pa zakličem: Prav rad bi se meril pred sodnikom v Vami in vsled tega Vam podžigam pogum in korajžo na vstražnost. Da boste obsojencu pri obešanju dobro zadržali, ker bi se sicer mogli zgoditi, da zmuzne iz vrvi, kakor rajnkemu krvniku krofasti oberštarc. To je pa za krvnika tako velika blamaža, kakor bi bila za Vas, ker si svojo slavo perete potom državnega pravdnika in »Domovine« — Blaž Zupanc, brivski mojster.

Sv. Rupert nad Laškim. Naš dopis v predzadnji številki »Gospodarja« je spravil tukajšnje samostojne tako iz ravnotežja, da so begali semintja, kakor plašivi zajčki. Pertinač Janez, p. d. Pušni Janez, se je kar penil od same jeze, ker smo ga spravili malc v javnost ter pokazali, kakšno barvo da ima, čeprav jo je dolgo skrival, a sedaj so se tudi pri njem ptički spelali. Ah, škoda, da nisem imel pri sebi aparata za fotografiranje, to bi bila fina, prav po mojstrsko izdelana slika, kakor bi same grile zobeli. Oj, Janez, kako si čuden, da misliš, da ni tukaj nikogar, ki bi znal takim ptičkom peruti malc poročati, da veš, čisto blizu tebe je! Torej le ne belsi si preveč svoje glave ter mirna bodita s Starčević J-žekom v Olešah z vajino politika. Pa drago nam bo, če poveš, kako ti je padla cigarečka iz ust in frakelc zganja iz rok na tla, ko smo mi zvedeli vsi, kakšen ptiček si ti. Le Špilancvega Jakca slišati več ni doma sedaj pri peči dremle in spi. Le Korla Kžuha s tate naduha, ker stolček poslanski je spaval mu k vodi Jadranski. Semo ti Janez še malo živis, pa si rajši zapoj tisto tvojo, ki jo ti najraje poješ in se glasi: »V Olešah sem kisal ter muhe redil, na Pohorlju pa risal, cigarečke kodil.

Što nimate se Oiašre vačera!

